

ÜNİVERSİTEDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN REKREATİF ETKİNLİKLERE KATILIM TERCİHLERİ (BİR LİTERATÜR TARAMASI)

THE PREFERENCES OF PARTICIPATE IN RECREATIVE ACTIVITIES OF STUDENTS AT THE UNIVERSITY(A LITERATURE REVIEW)

Özlem HEKİM¹, Yusuf ER²

*e-mail: ozlemhekim19@gmail.com

¹Karamanođlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon Yönetimi Anabilim Dalı, Karaman, Türkiye

²Karamanođlu Mehmetbey Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Karaman, Türkiye

ÖZET

Son yıllarda insanların rekreasyon faaliyetlerine yönelmelerinde önemli bir artış meydana geldiği görülmektedir. Bu durum insanların serbest zaman tercihlerinin ele alındığı çalışmalarda da artış meydana gelmesine zemin hazırlamıştır. Yapılan bu çalışmada da üniversite gençliğinin rekreatif etkinliklere katılım tercihlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Literatür taraması şeklinde yürütölen bu çalışmada öncelikli olarak konu ile ilgili yapılan çalışmalara ulaşılmış, daha sonra araştırmada elde edilen bulgular özetlenmiştir. Araştırmanın sonunda üniversite öğrencilerinin aktif ve pasif farklı rekreatif etkinliklere yöneldikleri bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, üniversite öğrencileri, serbest zaman tercihleri

ABSTRACT

In recent years, it has seen that there is a significant increase to tend to recreation activities of people. This situation prepared the ground for an increase in the studies in which people prefer free time. In this study constructed, it was aimed to investigate the preferences of university youth to participate in recreational activities. In this study carried out in form of literature review, firstly the studies on the subject have been reached, and then the findings obtained from the research are summarized. At the end of the study, it was found that university students turned to active and passive different recreational activities.

Key words: Recreation, university students, leisure time preferences

JEL CODE: L83

GİRİŞ

Bireylerin boş zamanlarında yaptıkları, kişisel doyum ve gönüllölük çerçevesinde gerçekleştirilen, diğer kişilere devredilmesi olanaksız, insanlara enerji ve mutluluk veren, aktif ya da pasif olarak yapılan, sosyal, ruhsal, zihinsel ve fiziksel faaliyetlerin tümü “rekreasyon” olarak ifade edilmektedir (Güngörmüş 2007: 33). Bir başka tanıma göre rekreasyon kavramı “kişinin zevki açısından tatmin edici, fiziksel ve ruhsal yenilenme kaygısı taşıyan, beraberinde kişinin fizyolojik, ekonomik, kültürel ve sosyal imkanları ile ilişkili boş zaman kullanımlarını kapsayan eylem veya eylemler” olarak ifade edilmiştir (Sevil, 2012: 7). Bireyler iş hayatı haricindeki zamanlarda dinlenmekten ve sevdikleri kişilerle birlikte olmaktan keyif alırlar. Dolayısıyla çalışma yaşamının haricinde kalan zaman bireyler için son derece önemlidir. Özellikle büyük kentlerde yaşayan bireylerin kalabalık kent yaşamından kaçmak istemeleri bireylerin rekreasyon faaliyetlerine yönelmelerine zemin hazırlamıştır (Kuş ve diğerleri, 2011: 62-63). Müderrisođlu ve Uzun’a (2004: 109) göre, yaşadığımız çağda

bireylerin rekreasyon etkinliklerine sıkça eğilim göstermelerinin altında rutin yaşam şeklinin giderek yaygın hale gelmesi, teknolojik ilerlemelerin insan hayatını mekanize hale getirmiş olmaları, hızlı nüfus artışı ve şehirleşmeye bağlı olarak kentlerin kalabalık ve yaşanmaz duruma gelmesi, tüm bunlarla beraber insanların eğlenme ve dinlenme ihtiyaçlarının artması gelmektedir.

Kavramsal açıdan rekreasyon gelişen ve gelişmekte olan ülkelerde boş zamanların artması ile beraber gelişmiştir. Bireyler için çalışma yaşamı nasıl bir amaç için yapılıyorsa, rekreasyon faaliyetlerine katılım da belirli amaçlar adına yapılmaktadır. Bireylerin rekreasyon faaliyetlerine katılmaları, çalışma yaşamı haricinde kalan dönemlerde kendilerini ödüllendirmeleri anlamına gelmektedir. Bugün bireylerin resmi tatil günlerini ve diğer boş vakitlerini kolaylıkla değerlendirebilecekleri olanaklara sahipler. Hatta pek çok ülkede rekreasyon etkinlikleri gündelik yaşamın birer parçası haline gelmiş, insanlar sosyal sebepler dolayısıyla gelişen baskılardan kaçmak için rekreasyon faaliyetlerini birer araç olarak değerlendirmeye başlamışlardır (Türkmen ve diğerleri, 2013: 2141).

İnsanlar çeşitli büyüklük ve zamanlarda ortaya çıkan boş zaman dinlenmek, sürekli yaşam alanlarından uzaklaşmak, gezmek-görmek, bir arada zaman geçirmek, farklı heyecanlar ve deneyimler yaşamak, sağlık konusunda ve değişiklik amacıyla kapalı ya da açık alanlarda, hareketli ya da dinlenmek için, şehir ya da kırsal bölgelerde gerçekleştirilen etkinliklere katılım göstermektedirler. Rekreasyon, insanların boş zamanlarında gerçekleştirdikleri bu etkinlikleri dile getiren bir terimdir. İnsanların iş saatleri haricinde boş zamanlarında katılım gösterdikleri faaliyetlerle alakalıdır. Boş zaman faaliyetleri tanımında bireylerin günlük, hafta sonları, yıllık izinleri ve daha uzun tatilleri ile emeklilik hayatlarının ilerleyen dönemlerinde çeşitli dallarda yaptıkları ve farklılık gösteren aktiviteleri söz konusudur (Karaküçük, 2008: 58-59).

Son yıllarda insanların serbest zaman tercihleri üzerine yapılan araştırmalarda artış meydana geldiği görülmekte olup (Hekim & Eraslan, 2015a), yapılan bu çalışmada da üniversite genliğinin serbest zamanlarında yöneldikleri etkinliklerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında belgesel kaynak derlemesi modelinden yararlanılmış, bu kapsamda konu ile ilgili yapılan araştırma bulguları değerlendirilmiştir. Konu ile ilgili yapılan araştırma bulguları aşağıda özetlenmiştir.

Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Öksüz (2019: 52) tarafından yapılan araştırmada Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi üzerinden eğitim fakültesi öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılım düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Balıkesir Üniversitesi Necati Bey Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 1915 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin genel olarak serbest zaman sürelerinin yeterli olmadığı ve yerleşkede bulunan mekânların ve sağladıkları imkânların yeterli düzeyde olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin içinde buldukları yerleşkelerinde yapılan serbest zaman etkinliklerine yeterli düzeyde katılmadıkları ve serbest zamanlarını değerlendirme eğilimleri yükseldikçe akademik başarısının da yükseldiği, öğrencilerin yerleşkelerinde düzenlenmesi halinde geziler, konser, doğa yürüyüşleri ve spor faaliyetlerine katılabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Doğaner ve Balcı (2017: 119) tarafından yapılan araştırmada Ankara Üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarında egzersize katılma sıklıkları ve nedenlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Ankara Üniversitesi ve yüksekokullarında 2012-2013 eğitim

öğretim yılında öğrenim gören 780 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin tamamı temel ihtiyaçlarının dışında kendilerine serbest zaman ayırdıkları, öğrencilerin yarısına yakını düzenli olarak egzersiz yaptığı, bunların yüzme, yürüyüş, pilates ve koşu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların çoğunlukla genel olarak müzik dinleyerek yada bilgisayar başında serbest zamanlarını değerlendirdikleri, egzersize katılma oranlarının, katılmama oranlarına göre daha yüksek olduğu, serbest zamanlarında yaptıkları etkinliklerinde öğrencilerin yeterli vakit ayırabilmeleri, yeterli vakit yaratabilmeleri, egzersizi sevme ve sağlıklarına önem verme sosyal ve arkadaşlık ilişkilerini geliştirme, kendilerini güçlü hissetme ve hayatın karmaşık yapısından uzaklaşma seçenekleri olarak gördüğü sonucuna ulaşmıştır.

Gül ve diğerleri (2016: 40) tarafından yapılan araştırmada Süleyman Demirel Üniversitesi öğretim elemanları ve öğrencilerinin yerleşke içinde rekreasyonel talep ve eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 2013-2014 eğitim öğretim yılı içinde görev yapan 150 akademisyen ve öğrenim gören 375 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğretim elemanları ve öğrencilerin serbest zamanlarını kapalı mekânlarda geçirdikleri, öğretim elemanları ve öğrencilerin serbest zamanlarında farklı etkinlikler yaptığı; öğretim elemanlarının sportif faaliyetler içinde buldukları öğrencilerin ise sportif faaliyetle birlikte sosyal olarak kantin vb. okul içindeki işletmelerde serbest zamanlarını geçirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca okul içinde rekreasyonel açıdan yapılacak etkinliklerin yönetsel etkili ve yeterli düzeyde olmadığı, öğretim elemanları ve öğrencilerinde yeme içme ve alışveriş yapacakları çarşı konseptinde mekânsal yerler olmaması sebebi ile serbest zaman faaliyetlerinin tatmin düzeyinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Hekim ve Eraslan (2015b: 510) tarafından yapılan araştırmada Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği üzerinden spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin rekratif tercihlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 2015-2016 eğitim öğretim yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 105 öğrenci dâhil edilmiştir. Sonuç olarak araştırmaya katılan spor yöneticiliği öğrencilerinin serbest zamanlarında tercih ettikleri etkinliklerin, spor yapma, spor müsabakalarını izleme, arkadaşları ile sohbet edip vakit geçirmek ve arkadaşları ile gezmek son olarak da öğrencilerin ilgi duydukları alanlar ile ilgili etkinlikler (hobileri) yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ortaya çıkan sonuçların yapıla diğer araştırmalar ile doğru ve anlamlı yönde olduğu ifade edilmiştir.

Hekim ve Eraslan (2015c: 147) tarafından yapılan araştırmada Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Ağlasun Meslek Yüksekokulu örneği üzerinden meslek yüksekokulu öğrencilerinin rekratif tercihlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Ağlasun Meslek Yüksekokulunda 2015-2016 yılında öğrenim gören 149 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin serbest zamanlarında en çok müzik dinleme, müzik aleti ile ilgilenme, arkadaşları ile sohbet etme veya gezmeye, sevdiği işlerle ilgilenme ve internette vakit geçirme gibi etkinliklerde buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin sosyal kültürel faaliyetlere katılmaları, komşu ve akrabalarını ziyaret etmeleri, kafa ve benzeri yerlere gitmeleri gibi etkinlikleri daha az yaptıkları, sinema, tiyatro, eğlence mekanı, bar gibi mekanlara gitme oranlarının yok denecek kadar az olduğu tespit edilmiştir.

Binbaşıoğlu ve Tuna (2014: 89) tarafından yapılan araştırmada Doğu Anadolu Bölgesinde MYO öğrencileri üzerine yönelik, üniversite öğrencilerinin boş zamanlarına yönelik tutumlarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya Doğu Anadolu Bölgesi'nde 9 ilde

turizm ile ilgili 13 MYO’nda 2011- 2012 eğitim-öğretim yılında öğrenimine devam eden 1580 öğrenci dahil edilmiştir. Öğrencilerin serbest zaman faaliyetlerinde günde 3-6 saat arası boş zamanı varken, bu boş zamanlarının en fazla 1-2 saatini turizmle ilgili etkinlikler yaptıkları, turizm ile ilgili bölümlerde okuyan öğrencilerin serbest zamanlarında çok fazla turizm ile ilgili etkinliklere zaman ayırmadığı tespit edilmiştir. Öğrenciler çoğunlukla turizm ile ilgili en çok gezme faaliyetleri yaparken, diğer etkinliklerin başında ise spor yapma ve müzik dinleme etkinliklerinin gerçekleştirildiği, bu etkinlikleri öğrencilerin neden yaptıkları bilmemelerine rağmen anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çoruh ve Karaküçük (2014: 860) tarafından yapılan araştırmada rekreasyonel eğilimler ve rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan etmenlerin üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişimine göre araştırılıp incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Ağrı Çeçen Üniversitesi’nde 2012-2013 eğitim öğretim yılında çeşitli bölümlerde öğrenim gören 490 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin zaman ve ilgi eksikliği bakımından kadın ve erkekler arasında anlamlı bir fark olduğu ifade edildiği, bunun sebebinin ise erkeklerin kadınlara istinaden serbest zamanlarını değerlendirme konusunda ilgilerinin çok olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca erkeklerin serbest zaman rekreatif faaliyetlere katılımları için boş zaman olan az olabilmesinden dolayı zaman ve ilgi eksikliği olabileceği, bireylerin serbest zaman etkinliklerine katılmalarını etkileyen etmenlerin arasında aile yapısı ve cinsiyetin önemli bir rolü olduğu tespit edilmiştir.

Hacıcaferoğlu ve diğerleri (2014: 16) tarafından yapılan araştırmada İnönü Üniversitesi örneği üzerinden beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin serbest zaman aktivitelerine katılımlarının belirlenerek incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 233 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerinde genel olarak kendi spor branşlarını daha iyi seviyeye getirebilmek için aktivite yaptıkları, sosyal ve kültürel etkinliklere daha az yönelim gösterdikleri ifade edilmiştir. Ayrıca üniversite yöneticilerinin, öğrencilerin kişisel gelişimi ve sosyalleşmesinde önemli bir yeri olan serbest zaman etkinlikleri için yapılan düzenlemelerde yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Yağmur ve Ocak (2013: 15-16) tarafından yapılan araştırmada Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksekokulu öğrencileri ile farklı bölümlerdeki öğrencilerin serbest zaman aktivitelerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksekokulu ve diğer fakültelerde 2004-2005 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 571 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öncelikle genel olarak öğrencilerin serbest zaman etkinlikleri ve sonrasındaki ders çalışma verimlilikleri arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu, iki öğrenci gurubunun genel olarak bir işte çalışmadığı için yeterli sayıda serbest zamanlarını verimli kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin serbest zamanlarında sportif faaliyetlerde bulunan BESYO öğrencilerinin diğer bilimlerdeki öğrencilere göre daha fazla etkinlikler içinde oldukları, istatistiksel açıdan anlamlı farklar bulunduğu, serbest zaman etkinlikleri içinde televizyon izleme konusunda BESYO öğrencilerinin genel olarak spor programı, haberler, yerli dizi ve belgesel olarak sıralanmakta ama diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin serbest zamanda televizyon izleme konusunda ise haberler, spor programı, yerli dizi ve müzik sanat programları olarak sıralandığı tespit edilmiştir.

Yaşartürk (2013: 89) tarafından yapılan araştırmada Bartın ili örneği üzerinden lise ve üniversite öğrencilerinin rekreatif eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya

Bartın ilinde lisede öğrenim gören 8806 ve üniversitede eğitim gören 7344 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda lise öğrencilerin serbest zaman sürelerinin üniversite öğrencilerine göre daha az olduğu, lise öğrencilerinde haftalık programların daha sıkı ve planlı olduğu üniversitelerde programların öğrencilerin serbest zaman imkânlarına daha fazla imkân sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca lise öğrencilerin serbest zaman faaliyetlerinde ailesi ile vakit geçirirken üniversite öğrencileri ise arkadaşları ile vakit geçirdiği, serbest zaman faaliyetlerinde üniversite öğrencilerinde kariyerlerine ya da iş hayatlarına etki ayacak sosyal faaliyetlerde buldukları, lise öğrencilerinde bu durumun söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yılmaz (2011: 72) tarafından yapılan araştırmada üniversitelerin atletizm takımlarında yer alan sporcu öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme alışkanlarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya 2009-2010 akademik yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesinde ve Pamukkale Üniversitesinde yapılan milli yarışlarda yer alan 246 atlet öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmek için tercih ettikleri faaliyetler yaş doğum yeri ve gelir durumuna göre farklılık gösterdiği, bu durum farklı yaş grubundaki öğrencilerin farklı serbest zaman etkinliklerinde bulunduğu, öğrencilerin serbest zamanlarında tercih ettikleri etkinliklerin tercih etme nedenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yetiştikleri ortam ve hayatlarını devam ettirdikleri ortama göre serbest zaman faaliyetleri farklılık göstermekte, büyükşehirde yetişen öğrenci sinema, konser gibi etkinlikleri tercih ederken köy ya da kasabada yetişen öğrencinin daha çok serbest zamanlarını arkadaşlarıyla geçirdiği, farklı yaş gurubunda olan bireylerinde serbest zaman etkinliklerinin de farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akyüz ve Türkmen (2009: 354) tarafından yapılan araştırmada Bartın Üniversitesi örneği üzerinden üniversite öğrencilerinin boş zaman faaliyetlerine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Bartın Üniversitesinde okuyan 600 gönüllü öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre serbest zamanlarını değerlendirme konusunda daha az olumlu olduğu, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerindeki farklılıklara göre de, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin bilişsel alanda Fen Fakültesi ile Edebiyat Fakültesi öğrencilerine, davranışsal alanda Orman Fakültesi öğrencilerine, toplamda ise Edebiyat Fakültesi öğrencilerine istinaden serbest zaman tutumlarının daha olumlu ve yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin akademik başarılarının artması, serbest zaman faaliyetlerine karşı davranışlarında olumlu yönde bir etkisi olduğu, bu davranışları öğrenciler gerçekleştirirken boş zamanlarında yapacakları faaliyetlerin bilincinde oldukları ve serbest zamanlarının yeterli olduğu ifade edilmiştir.

Kiper (2009: 199) tarafından yapılan araştırmada Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Namık Kemal Üniversitesinde 2007-2008 eğitim ve öğretim yılında öğrenim gören 1148 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin serbest zaman faaliyetlerine ayırabilecekleri yeterli zamanlarının olduğunu fakat bu serbest zamanlarını değerlendirme konusunda yetersiz ve ilgisiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin serbest zaman etkinliklerinde arkadaşları ile bir arada olabilecekleri, toplu olarak katılım gösterebilecekleri ve sosyal yönü zengin faaliyetleri tercih ettikleri ve bu alanda sportif, kültürel-sosyal ve doğaya yönelik yapılan faaliyetlere karşı ilginin daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Kuş-Şahin ve diğerleri (2009: 70) tarafından yapılan araştırma çalışmasında Süleyman Demirel Üniversitesi Eğirdir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Süleyman Demirel Üniversitesi Eğirdir Meslek Yüksekokulunda 2008-2009 eğitim öğretim yılında bahar döneminde öğrenim gören 334 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin içinde buldukları yerleşim yerinde serbest zamanlarını değerlendirebilecekleri yerlerin kısıtlı olduğu bu yüzden öğrencilerin serbest zamanlarını okulun koridorlarında, dersliklerde baharda ise okulun bahçesinde geçirdikleri ifade edilmiştir. Ayrıca ekonomik yetersizlikten dolayı öğrencilerin pasif etkinliklere daha fazla zaman ayırdıkları ve öğrencilerin serbest zamanlarını geçirirken vakit geçirebilecekleri yerlerin yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Müftüler (2009: 6) tarafından yapılan araştırmada çoklu zekâ alanlarına göre üniversite öğrencilerinin zaman tercihlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde 2007-2008 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 715 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda çoklu zeka alanları ile serbest zaman faaliyetleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu, sosyokültürel etkinlikler sosyal- kişiler arası zeka alanı ile, sanatsal etkinlikler hem görsel-uzamsal hem de müziksel ritmik zeka alanı ile sportif etkinlikler ise bedensel kinestetiksel zeka alanı ile orta seviyede pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca geriye kalan zekâ alanları ve faaliyet türleri arasında da düşük seviyede ilişki olduğu, bedensel- kinestetik zekası belirgin olan öğrencilerinde serbest zamanlarında genel olarak sportif faaliyetlerde buldukları tespit edilmiştir.

Yerlisu-Lapa ve Ardahan (2009: 141) tarafından Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve değerlendirme biçimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Akdeniz Üniversitesi merkez yerleşkesinde öğrenim gören 25.355 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin serbest zaman faaliyetlerinde öğrencilerin gelir düzeylerinin etkili olduğu, gelir düzeyleri arttıkça serbest zaman faaliyetlerindeki çeşitliliğin fazlaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin içinde buldukları imkânları yeterli düzeyde kullanmadıkları, öğrencilerin ders programları, okulun sunmuş olduğu imkânların serbest zaman faaliyetlerine olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Ergül (2008: 72) tarafından yapılan araştırmada üniversite gençliğinin sportif rekreasyon etkinliklerine yönelik ilgileri ve katılma düzeylerinin belirlenmesinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Ege Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin İktisat, İşletme ve Mühendislik bölümlerinde 2006-2007 eğitim-öğretim yıllarında eğitim gören 11195 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin serbest zaman etkinlikleri yapmaları ve okullardaki sportif rekreasyon faaliyetlerine katılmalarının büyük oranda olduğu fakat bu etkinliklere okullardaki tesislerin varlığının önemli olduğu, cinsiyet değişkenine göre de spor yapma durumları incelendiğinde erkek öğrencilerin bayan öğrencilere karşın spor yapmaya daha eğilimli oldukları, Aile bireylerinin spor yapma durumları, geçmiş spor yaşantıları, spora bakış açıları, spor yapanların tercih ettikleri branşlara, öğrencilerinin hangi sebepler ile etkinliklere katılmaları gibi dağılımlarında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Öğrencilerin anne-baba eğitim düzeyi, okudukları bölüm ve spor yapma durumları, okul türü ve spor yapma durumları, des dışı çalışmaları, günlük ders saatleri katılımlar arasındaki bölüm farklılıkları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını tespit edilmiştir.

Yağmur (2006: 48) tarafından yapılan araştırmada Afyon Kocatepe Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri ile farklı bölümlerdeki öğrencilerin serbest zaman aktivitelerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya Afyon Kocatepe Üniversitesinde 2004-2005 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 571 öğrenci dâhil edilmiştir. Araştırma sonunda Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme konusunda beden eğitimi ve spor meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin farklı bölümlerde okuyan öğrencilere göre daha çok sportif faaliyetlerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca okulda serbest zaman etkinliklerinin düzenlenmesine karşın bu etkinliklere katılım oranı çok düşük olduğu, bunun nedeni kişilerin istek ve arzularını bu faaliyetlerde bulamadıkları, daha farklı serbest zaman faaliyetlerinden etkilendikleri ve bu gibi branşların etkinlik dâhiline alınmasının katılımı arttıracığı tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak, literatürde yer alan çalışmalarda genç bireylerde serbest zaman tercihlerinin ele alındığı çalışmaların genellikle lise ve üniversite öğrencileri üzerinde yürütüldüğü görülmektedir. Yapılan çalışmalarda spor lisesi ya da üniversitelerin spor bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin serbest zamanlarında sportif etkinliklere daha fazla yöneldikleri, diğer bölümlerde öğrenim gören lise ve üniversite öğrencilerinin ise serbest zamanlarını genellikle fiziksel olarak pasif rekreatif etkinlikler ile değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Gençlerin serbest zamanlarında sportif etkinliklere yönelmemelerinin temelinde bireysel, çevresel ya da psikolojik unsurların etkili olduğu düşünülebilir.

KAYNAKLAR

- Akçakoyun, F., Ağılönü, A., Ceylan, M., & Toköz, E. (2014). *Determine the level of interest of disabled people in sports and recreational activities*. II. Uluslararası Engellilerde Spor Kongresi, 147.
- Binbaşıoğlu, H., & Tuna, H. (2014). Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarına yönelik tutumları: Doğu Anadolu bölgesindeki MYO öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2), 74-93.
- Çoruh, Y., & Karaküçük, S. (2014). Üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre rekreasyonel eğilimleri ve rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan faktörler. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(1), 854-862.
- Doğaner, S., & Balcı, V. (2017). Ankara üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarında egzersize katılma sıklıkları ve nedenleri. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(3), 119-128.
- Ergül, O. (2008). *Üniversite gençliğinin sportif rekreasyon etkinliklerine yönelik ilgileri ve katılma düzeylerinin belirlenmesi*. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Manisa.
- Gül, A., Keleş, E., & Uzun, Ö. F. (2016). Süleyman Demirel Üniversitesi öğretim elemanları ve öğrencilerinin yerleşke içindeki rekreasyonel talep ve eğilimleri. *Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi (MBUD)*, 1(1), 26-43.
- Güngörmüş, H. A. (2007). *Özel sağlık-spor merkezlerinden hizmet alan bireyleri rekreasyonel egzersize güdüleyen faktörler*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi. Ankara.
- Hacıcaferoğlu, S., Gündoğdu, C., Hacıcaferoğlu, B., & Yücel, A. (2013). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin serbest zaman (rekreasyon) aktivitelerine katılımlarının belirlenerek incelenmesi (İnönü Üniversitesi Örneği). *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 5-17.

- Hekim, M., Eraslan, M. (2015a). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Rekreatif Tercihlerinin Göre İncelenmesi (Burdur USO Anadolu Lisesi Örneği)*. III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M., & Eraslan, M. (2015b). *Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Rekreatif Tercihlerinin İncelenmesi (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği)*. III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M., & Eraslan, M. (2015c). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Rekreatif Tercihlerinin İncelenmesi (Ağlasun Meslek Yüksekokulu Örneği)*. III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon: boş zamanları değerlendirme*. Ankara: ÖzBaran yayıncılık.
- Kiper, T. (2009). Namık Kemal Üniversitesi ziraat fakültesi (Tekirdağ) öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 6(2), 191-201.
- Kuş-Şahin, C., Akten, S., & Erol, U. E. (2009). Eğirdir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 10(1), 62-71.
- Müderisoğlu, H., & Uzun, S. (2004). Abant İzzet Baysal Üniversitesi orman fakültesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilimleri. *Türkiye Ormancılık Dergisi*, 5(2), 108-121.
- Müftüler, M. (2009). Üniversite öğrencilerinin çoklu zeka alanlarına göre serbest zaman doğantercihlerinin belirlenmesi. *Türkiye Kick Boks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Öksüz, G. (2019). *Eğitim Fakültesi öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılım düzeylerinin incelenmesi (Balıkesir Üniversitesi örneği)*. Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
- Sevil, T. (2012). *Boş zaman ve rekreasyon: kavram ve özellikler. Boş zaman ve rekreasyon yönetimi içinde* (Ed: Serdar Kocaekşi), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Türkmen, M., Kul, M., Genç, E., & Sarıkabak, M. (2013). Konaklama işletmesi yöneticilerinin rekreasyon algı ve tutumlarının değerlendirilmesi: Batı Karadeniz Bölgesi örneği. *Turkish Studies*, 8(8), 2139-2152.
- Yağmur, R. (2006). *Afyon Kocatepe üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ile farklı bölümlerdeki öğrencilerin serbest zaman aktivitelerinin karşılaştırılması*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon.
- Yağmur, R., & Ocak Y. (2006). Afyon Kocatepe Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ile farklı bölümlerdeki öğrencilerin serbest zaman aktivitelerinin karşılaştırılması. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 5-16.
- Yaşartürk, F. (2013). *Lise ve üniversite öğrencilerinin Rekreatif eğilimlerinin belirlenmesi Bartın ili Örneği*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Yerlisu-Lapa, T., & Ardahan, F. (2009). Akdeniz üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve değerlendirme biçimleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 132-144.
- Yılmaz, S. (2011). *Üniversitelerin atletizm takımlarında yer alan sporcu öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarının araştırılması*. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

EXTENDED ABSTRACT

In recent years, it has been observed that there has been an increase in the researches on the free time preferences of people (Hekim & Eraslan, 2015a), and in this study constructed, it was aimed to investigate the activities directed towards the leisure time of university youth. Within the scope of the research, documentary resource collection model was used and the research findings related to the subject were evaluated. Research findings on the subject are summarized below.

In the study conducted by Öksüz (2019: 52), it was aimed to investigate the participation level of recreational activities of the students of the education faculties through the Balıkesir Üniversitesi Faculty of Education. 1915 students studying at Balıkesir University Necati Bey Faculty of Education were included in the study. At the end of the study, it was stated that the leisure time periods of the students were not sufficient and the places and facilities provided in the campus were not sufficient. In addition, it is concluded that students do not participate in leisure time activities in their campuses adequately and their academic success increases as their tendency to evaluate their free time increases, and they can participate in excursions, concerts, nature walks and sports activities if organized in their campuses.

In the study conducted by Doğaner and Balcı (2017: 119), it was aimed to investigate the frequency and reasons of Ankara University students' participation in exercise in their leisure time. 780 students studying at the University of Ankara and its colleges in the 2012-2013 academic year included to the study. At the end of the research, it was determined that all of the students had free time apart from their basic needs, nearly half of the students exercised regularly that these were swimming, walking, pilates and jogging. In addition, it is concluded that the participants mostly evaluate their free time by listening to music or on computer, rates of participation in exercise are higher than non-participation rates, students can spend enough time in their free time activities, create enough time, love exercise and give importance to their health, social and friendship relations, see themselves as options to feel strong and move away from the complex structure of life.

In the study conducted by Gül et al. (2016: 40), it was aimed to investigate the recreational demands and trends in the campus of instructors and students of Süleyman Demirel University. 150 academicians working and 375 students studying in the 2013-2014 academic year were included in the study. At the end of the research, it is concluded that the lecturers and students spend their free time indoors, and the instructors and students do different activities in their free time; and the students whose academic staff are engaged in sportive activities, spend their free time socially canteen (etc.) enterprises in the school. In addition, it was determined that in terms of the recreational activities in the school were not managerially effective and sufficient, and the satisfaction level of leisure activities was not sufficient due to the lack of spatial places in the bazaar concept in which the teaching staff and students would eat and drink and shop.

In the study conducted by Hekim and Eraslan (2015b: 510), it was aimed to investigate the recreational preferences of the students of the sports management department through example of Mehmet Akif Ersoy University. 105 students from Mehmet Akif Ersoy University of Physical Education and Sports Management in the 2015-2016 academic year were included in the study. As a conclusion, it was concluded that the activities preferred by the students of sport management in their free time, doing sports, watching sports competitions, chatting with their friends and spending time and hanging out with their friends, and finally, activities

related to the fields of interest (hobbies) of the students were reached. In addition, it was stated that the results obtained were accurate and meaningful with other researches.

In the study conducted by Hekim and Eraslan (2015c: 147), it was aimed to examine the recreational preferences of students of vocational high schools through the example of Ağlasun Vocational School of Burdur Mehmet Akif Ersoy University. 149 students studying at Ağlasun Vocational High School of Burdur Mehmet Akif Ersoy University in 2015-2016 were included in the study. At the end of the study, it was concluded that students mostly engaged in activities such as listening to music, taking care of musical instruments, chatting or hanging out with friends, taking care of their favorite works and spending time on the internet. In addition, it was determined that the students had less activities such as participating in social cultural activities, visiting neighbors and relatives, going to the cafe and similar places, and the rate of going to places such as cinema, theater, entertainment venue and bar was almost negligible.

In the study conducted by Binbaşıoğlu and Tuna (2014: 89), it was aimed to investigate the attitudes of university students towards their leisure time towards MYO students in the Eastern Anatolia Region. A total of 1580 students attending 13 MYO in tourism in 9 provinces in Eastern Anatolia in 2011-2012 academic year were included in the study. While the students have free time between 3 and 6 hours in their free time activities, it is observed that they spend to do activities which is related to tourism 1-2 hours of their leisure time at most, and students who study in tourism related departments do not devote too much time to the activities related to tourism in their free time. It was concluded that while the students mostly do the most tour activities related to tourism, at the beginning of the other activities, sporting and listening music activities are carried out and there is a meaningful relationship even though the students do not know why.

As a conclusion, it is seen that the studies in the literature, considering leisure time preferences in young individuals, it is generally conducted on high school and university students. In the studies constructed, it was determined that the students studying in the sports departments of sports high schools or universities tend to sport activities more in their free time, while the high school and university students studying in other departments generally evaluate their leisure time with physical passive recreation activities. It can be considered that individual, environmental or psychological factors are effective on the basis of the fact that young people do not engage in sports activities in their leisure time.